

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих, археология және этнология факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

**«Ерте темір дәуірі» пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу
бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары**

«6В02204 Археология және этнология»
мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы

Алматы 2021 жыл

Құрастырушы:

Утубаев Ж.Р. т.ғ.к., Археология, этнология
және музеология кафедрасының аға
оқытушысы

(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі
және атағы)

«Ерте темір дәуірі» пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу
бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде
қаралып, ұсынылды «___» _____ 2021 ж., хаттама № _____

Кіріспе

Студенттер «Ерте темір дәуірі» пәні бойынша емтиханды oqulyk.kz платформасында тапсырады.

OQYLYQ платформасындағы жазбаша емтихан - емтихан кестесі бойынша білім алушы автоматты түрде жинақталатын емтихан билетінің сұрақтарына жауап жолдарын толтыру арқылы онлайн-платформада (OQYLYQ СДО) емтихан тапсырады. Емтихан тапсыруды прокторингтің автоматты жүйесі немесе Проктор бақылайды.

Пән оқытушысы oqulyq жүйесінде орындалған емтихан жұмыстарын тексереді. Oqulyq жүйесінде жұмысты бағалайды. Қойылған балдарды оқытушы UNIVER жүйесіне қойып шығады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Қазақстан ерте темір дәуіріне кіріспе
2. Қазақстан ерте темір дәуірінің тарихнамасы
3. Ерте темір дәуірін кезеңдеу мәселелері
4. Сақтардың саяи тарихы
5. Өнері мен мифологиясы
6. Үйсіндердің саяси тарихы \
7. Қаңлы мемлекеті
8. Ғұндар
9. Савромат-сарматтар
10. Шығыс Қазақстанның ерте темір дәуірі
11. Жетісу өңірінің ерте темір дәуірі
12. Орталық Қазақстанның ерте темір дәуірі
13. Арал маңы сақтары
14. Отырар-Қаратау мәдениетінің ескерткіштері
15. Жетісар мәдениетінің ескерткіштері
16. Сақ-скиф аң стилі (презентация)
17. Қазақстанның орманды дала және далалық аймақтарындағы ерте темір дәуірі мәдениеттері.
18. Қазақстанның ерте темір дәуіріндегі петроглифтер мен тас мүсіндері

Емтихан тапсыру кезінде студенттер қабілетті болуы тиіс:

- Қазақстанның ерте темір дәуірінің кезеңделуін ғылыми талаптар бойынша анықтай білу;
- Қазақстанның ерте темір дәуірінің хронологиялық ерекшеліктерін анықтау;
- Қазақстанның ерте темір дәуіріндегі археологиялық мәдениеттерін өңірлер бойынша талдау;
- Қазақстанның ерте темір дәуіріндегі тайпалардың әлеуметтік-экономикалық, қоғамдық және рухани даму проблемаларының себептерін түсіндіру;

- Қазақстанның ерте темір дәуіріне қатысты негізгі ғылыми еңбектеріне баға беру.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Байпаков К.М., Таймагамбетов Ж.К. Археология Казахстана – А., 2011
2. Акишев А.К. Искусство и мифология саков. – Алма-Ата, 1984.
3. Казахстан в сакскую эпоху – Алматы, 2017. – 228 с.
4. Сдыков М.Н., Лукпанова Я.А. Ранние кочевники Западного Казахстана. – Уральск: Полиграфсервис, 2013. – 347 с.
5. Акишев К.А., Кушаев Г.А. Древняя культуры саков и усуней долины реки Или. – Алма-Ата, 1963.
6. Пероводчикова Е.В. Язык звериных образов. Очерки искусства евразийских степей скифской эпохи. – М., 1994.
7. Хабдуллина М.К. Степное Пришимье в эпоху раннего железа. –Алматы, 1994.
8. Итина М. А. Саки Приаралья. – М., 1992.
9. Акишев К.А., Кушаев Г.А. Древняя культура саков и Усуней долины реки Или-А.: 1963.
10. Ақишев К.А. Ертедегі ескерткіштер елесі. – Алматы, 1976.
11. Ақишев К.А. Курган «Иссык». – М., 1978.
12. Ақишев К.А. Искусство и мифология саков. – Алма-Ата, 1984.
13. Артамонов М.И. Сокровища саков. – М., 1973.
14. Байпаков К.М. Жетісу мен Алматы аймағындағы сақ пен үйсіндердің қоныстары. – Алматы, 2008.
15. Левина Л.М. Этнокультурная история восточного Приаралья. – М., 1996.
16. Руденко С.И. Культура населения Центрального Алтая в скифское время. - М.-Л., 1960.
17. Самашев З., Базарбаева Г., Жумабекова Г., Сунгатай С. Берел.-А., 2000.
18. Толстов С.П. По древним дельтам Окса и Яксарта. – М., 1962.
19. Черников С.С. Загадка Золотого Кургана. - М. 1965.